

Helsingin luotsipiirin vuosikertomus vuodelta 1981

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto
2. Luotsiasemat ja niiden henkilökunta, tapahtuneet muutokset ja myönnetyt ohjauskirjat.
3. Valtion merenkulun turvalaitteiden käyttöhenkilökunta.
4. Yksityisten kustantamat merenkulun turvalaitteet.
5. Valtion veneet ja muu kuljetuskalusto.
6. Luotsiasemien ja luotsiveneiden radio- ja tutkakalusto.
7. Avoimiksi tulleet ja lakkautetut virat ja toimet.
8. Valtion merenkulun turvalaitteet.
9. Valaistut väylät ja niiden pituudet.
10. Tarkastusmatkapäivät.
11. Loistojen tarkastukset.
12. Väylätyöt.
13. Tietoja merenkulun turvalaitteiden ja luotsiasemien uudisrakennus- ja korjaustöistä.
14. Tietoja merkinantoasemien toiminnasta.
15. Selostus väylien jääolosuhteista, viitoituksesta sekä merenkulun alkamisesta ja päättymisestä.
16. Luotsaukset, luotsausmaksut ja luotsien matka- ja päivärahat.
17. Luotsipiirin alueella tapahtuneet merionnettomuudet.
18. Uudelleen asetetut ja korjatut viitat.
19. Viitat, merimerkit ja niiden kustannukset.
20. a Rakennusten lämmitys-, valaistus- ja käyttökustannukset.
20. b Rakennusten ja satamalaitteiden korjaus- ja kunnossapitokustannukset.
20. c Johtoloistojen ja valopoijujen rakentamis- ja kunnossapitokustannukset.
20. d Radiomajakoiden käyttö- ja kunnossapitokustannukset.
21. Luotsipiirikonttorin ja luotsiasemien puhelinkustannukset.
22. Keskenäiset asiat v. 1981 lopussa.
23. Kirjeenvaihto.
24. Loppulausunto.

1. Johdanto

Helsingin luotsipiirissä vuosi 1981 oli sikäli poikkeuksellinen, että luotsipiirin johto vaihtui tänä aikana täysin.

Tilannetta vaikeutti vielä johtohenkilöiden suuri vaihtuvuus, joka ei tietenkään ole voinut olla vaikuttamatta haitallisesti piirin toimintaan. Luotsipiiripäällikkönä toimivat O Tamanen, B Söderström, T Roos, E Kontulainen ja T Rauman sekä apulaistuotsipiiripäällikkönä B Söderström ja J Vahtera.

Vuosikertomuksessa mahdollisesti ilmeneviin virheellisyyksiin toivotaankin edellä olevan johdosta ymmärrystä.

2. Luotsiasemat ja - vartiopaikat, niiden henkilökunta, myönnetyt ohjauskirjat
ja tapahtuneet muutokset. 1981

Asema tai lvp	Henkilökunta						Pätevyys								Ohjauskirjat		
	luotsivanh.	luotseja	kutt.hoitajia	emäntiä/siiv.	yhteensä	luots. luotseja	merikapteeni	yliperämies	perämies	laivuri	MKH:n kurssi	kulj.kirja	koneenh.kirja	ilman pät.kirjaa	luotsivanh.	luotseille	huomautuks.
Helsingin la	1	25	6	1	33	26	20		6		1	5			1	25	
Porkkalan la	1	13	6	1	21	14	9	1	4			6			-	-	
Hangon la	1	15	6	1	24	16	15		1			5		1		1	
	3	53	18	3	78	56	44	1	11		1	16		1	1	26	

luotsivanh.

luotseja

kutt.hoit.

yhteensä

3							
41	1	11					
			1	16		1	
45	1	11		1	16		1

3. Valtion merenkulun turvalaitteiden käyttöhenkilökunta

Henkilökuntaa yhteensä	<u>14</u>	henkeä
-radiomajakkamestareita	<u>-</u>	
-majakkamestareita	<u>-</u>	
-radiomajakanvartijoita	<u>1</u>	
-majakanvartijoita	<u>2</u>	
-loistonhoitajia	<u>11</u>	

Majakoita joissa vakinainen,päätoiminen miehitys 1 kpl

Vuoden aikana tapahtuneet muutokset henkilökunnassa:

Muutamia loistonhoitajia vaihtunut vuoden kuluessa.

4. Yksityisten kustannukset
turvalaitteet

Turvalaite

1. Majakoita
yht, _____
-kaasu
-valtakunnan verkko
-oma voima-asema
-paristo
-muu _____
2. Sektoriloistoja
yht, _____
-kaasu
-valtakunnan verkko
-oma voima-asema
-paristo
-muu _____
3. Linjaloistoja
yht, 11
-kaasu
-valtakunnan verkko
-oma voima-asema
-paristo
-muu _____
4. Kalastusloistoja
-sektoriloistoja
yht, _____
-kaasu
-paristo
-valtakunnan verkko
-linjaloistoja
yht, _____
-kaasu
-paristo
-valtakunnan verkko
5. Reunamerkkejä, valolla
yht, _____
-paristo
-kaasu
-muu _____
Reunamerkkejä ilm. valoa
6. Loistoja ja majakoita ≤ 100 cd.
7. Jääpoijuja, valolla
" ilman valoa
8. Tavallisia poijuja, valolla
" ilman valoa
9. Tutkaheijastimia, valolla
" ilman valoa
10. Linjatauluja, ilman valoa
11. Tunnusmajakoita
12. Kummeleita
13. Viittoja
yht, 78
-meri
-saaristo
-sisävesi ja sisäsaaristo
-muoviviittoja $\emptyset 16$
 $\emptyset 22,5$
muut
14. Sumumerkinantoasemia
15. Tutkamajakoita
- 3 cm
- 10 cm
16. Radiomajakoita

PVM

Lisäys

Poisto

Huomautuksia

10

1

12

15

1

5

78

3

5. Valtion veneet ja muu kuljetuskalusto sekä niiden kustannukset

l-asema	moottoriveneet			muut koneell.			viittaveneet		soutu- veneet	jää- veneet	yht.
	teräs- kutterit	puiset	lasikuitu.	hydrokopt.	muut	lumikiit.	koneell.	koneett.			
Helsinki	3		1	2	1		1		1	1	10
Porkkala	2		1	1		1	3		4	1	13
Hanko	2		1				2		1		6
yhteensä	7		3	3	1	1	6		6	2	29
kustannukset				14294,80							353122,0
poltto- ja voiteluain.	195188,22		103246,80	14294,58	696,90		34999,53		151,50	121,20	
korjaukset	127209,47		26289,82	3071,55	5063,00	3071,55	18732,08				183437,4
oimintamenot	7892,60		3492,29	44,80	656,60		4713,90			200,00	17000,1
yhteensä	330290,29		133028,46	7540,15	20014,18	3768,45	58445,51		151,50	321,20	53559,7

rapähtuneet muutokset: Ympäristösuojelutoim. Lohi 130 No L203 öljyntorjuntaan, sarakkeessa muut.
Uudenkaupungin veneveistäjä luovuttanut uuden kutterin, L 204, Helsingin luotsias.
Helsingistä siirretty kutteri L 202 Hankoon.
Porkkalaan hankittu Buster työvene.
Helsingistä myyty L 250 puinen, koneeton viittavene.
Muut sarakkeen poltto- ja voiteluaineet käsittävät veneet L 203, L 211, L 900, L 902
L 903, Rakentaja

6. Luotsiasemien ja luotsiveneiden radio- ja
tutkakalusto sekä kaikuluodit v. 1981.

Luotsiasema,-vartio- paikka tai vene	tutka	ula	radiopuh.	LA-puh.	Kaiku- luoti
<u>Asemat</u>					
Helsinki	2	2 (7)	1		
Porkkala	1	3 (6)	1		
Hanko	2	2 (3)	1		
Yhteensä	5	7(16)	3		
<u>Veneet</u>					
Helsinki	5	8	-		5
Porkkala	3	3	-		3
Hanko	3	5	-		4
Yhteensä	11	16			12
Yhteensä	16	23(16)	3		12

Huomautuksia: Ula sarakkeessa suluissa olevat luvut ovat luotsiasemien käytössä olevia kannettavia ulapuhelimia.

Vuoden aikana tapahtuneet muutokset: Auto-Phone ulapuhelimet vaihdettu Ship-Mate puhelimiin veneissä L-202, L-208, L-217, L-235.

Vaihdettu Kelvin Huges tutkat JCR-305 veneissä L-202, L-210

Lukumäärien muut muutokset johtuvat venekaluston lisääntymisestä.

7. Avoimiksi tulleet ja lakkaudetut virat
ja toimet sekä nimitykset ja määräykset

Tiedot ovat luotsipiirikonttorissa.

8. ~~Valtion merenkulun turvalaitteet~~ Valtion merenkulun turvalaitteet

		PVM	Lisäys	Poisto	Huomautuksia
Turvalaite					
1. Majakoita	-kaasu	3			Tuuligeneraattori
yht, 9	-valtakunnan verkko	4			
	-oma voima-asema	2			
	-paristo				
	-muu				
2. Sektoriloistoja	-kaasu	60			
yht, 72	-valtakunnan verkko	8			
	-oma voima-asema	1			
	-paristo	2			
	-muu aurinkopan.	1			
3. Linjaloistoja	-kaasu	142			
yht, 187	-valtakunnan verkko	30			
	-oma voima-asema	13			
	-paristo				
	-muu tuuligen.	2			
4. Kalastusloistoja					
-sektoriloistoja	-kaasu	14			
yht, 14	-paristo				
	-valtakunnan verkko				
-linjaloistoja	-kaasu				
yht, 4	-paristo				
	-valtakunnan verkko	4			
5. Reunamerkkejä, valolla	-paristo	✓ 5	1		
yht, 5	-kaasu				
	-muu	✓ 2			
Reunamerkkejä ilm. valoa					
6. Loistoja ja majakoita ≤ 100 cd.		19			
7. Jääpoijuja, valolla		✓ 10			
" ilman valoa		✓ 21	5		
8. Tavallisia poijuja, valolla		✓ 1	1	1	
" ilman valoa					
9. Putkaheijastimia, valolla		✓ 7			
" ilman valoa		✓ 15			
10. Linjatauluja, ilman valoa		193			
11. Tunnusmajakoita		87			
12. Kummeleita		✓ 28			
13. Viittoja	-meri	✓ 403		329	
yht, 966	-saaristo	✓ 215			
	-sisävesi ja sisäsaaristo	✓ 320	320		
	-muoviviittoja Ø 16				
	Ø 22,5				
	muut	✓ 3			
14. Sumu-merkinantoasemia		✓ 7			
15. Tutkamajakoita	- 3 cm	✓ 1			
	-10 cm	✓ 4			
16. Radiomajakoita					
17. Muita					

9. Valaistut väylät ja niiden pituudet v. 19⁸¹

Väylän nimi ja syvyys		Majakat	Loistot		Poijut		Väylän pituus mpk
			Valtion	Yksityiset	Valtion	Yksityiset	
Tallörn-Kuiva Hevonen	6,7 m		1		2		3
Kuiva Hevonen-Kallvik	4,0 "			2			3
Kuiva Hevonen-Vuosaari	7,5 "			6		7	4
Räntan-Kuiva Hevonen-Tjärhällan	9,0 "		16		3		17
Hevossalmi -meri	3,0 "		5				4
Isosaari	4,3 "			2			1
Helsingin satama-alueen väylät	6,1- 11,0 "		8	14		5	10
Melkin 11 m väylä	11,0 "		7		3	6	10
Suomenlinna-meri	9,6 "	3	2+2		3		12
Suomenlinna-Rysäkari	7,9 "		5				5
Vallisaari-Harmaja-Sommarö-meri	9,0 "		48		6		35
Rönnskär-meri (itäinen väylä)	7,9 "		1				6
Rönnskär-meri (läntinen väylä)	7,9 "	1	4				6
Rönnskär-Kantvik	10,0 "		6	2	1		12
Rönnskär-Vormö-Barösund	5,5 "		14		1		17
Sommarö-Fagervik	10,0 "		10			3	17
Träskö-Porkkalan luotsiasema	8,5 "		2				3
Bastubacka-Inkoo kk.	1,9 "			2		1	2
Barösund-Julö-Hanko	5,5 "		46		1		35
Maskär-Hanko	5,5 "		14				17
Tammisaari-Koverhar-meri (Ajax)	4,6- 12,0 "	1	29		3		19
Hanko-meri	9,1 "	2	5				6
Hanko-meri (Russarön länsipuoli)	7,9 "		3				5
Hangon itäsatama	2,7 "			2			1
Hanko-Lill Klippingsgrund-Ler- haru	7,7- 9,0 "		2+15		3		13
Hangon kiertoväylä	9,0 "		2+8				5
Maltskär-Stubbkål	7,3 "		2				5
Koppnäsudden (Kone Oy)	7,3 "			2			9
Yhteensä		7	257	32	26	22	282

10. Luotsipiiripäällikön ja apulaisspiiri-
päällikön virkamatkat

Luotsipiiripäälliköllä oli tarkastuspäiviä
vuonna 1981 21 päivää ja apulaisspiiripääl-
liköllä 26 päivää.

11. Loistojen ja muiden merenkulun turva-
laitteiden tarkastukset v. 1981

Tarkastaja	Kulkuneuvo	Aika	Loisto
T. Rauman	L 900	17.7.-81	Väyläosuus Helsinki-Barösund
"	va Lonna	17.-18.8.-81	Tammisaari-Barösund
"	L 900	2.9.-81	Stor Pentala-Kuiva Hevonen
"	Viittavene	15.10.-81	Rönnskär
"	va Lonna	16.10.-81	Helsinki-Porkkala
"	Viittavene	8.9.-81	Hanko-Björkskär
J. Vahtera	(1) Lonna	5.3.-81	Helsingin edusta
"	(3) L 203	22.-24.6.-81	Helsinki-Hanko
"	(3) Lonna	29.6.-1.7.-81	Helsinki-Hanko
"	(3) Lonna	13-15.7.-81	Hangon alue
"	(1) Helikopt.	17.7.81	Bentskär
"	(2) L 203	11.-12.8.-81	Hangon alue ja Hangosta Helsinkiin
"	(1) L 900	2.9.-81	Helsingin edusta
"	(2) Juna	7.-8.9.-81	Loiston tark. Hangossa
"	(1) Linja-auto	26.10.-81	Kutterin tark. Uudessa kaup.
"	(1) Yks. auto	17.11.-81	Rak.tarkastus Hangossa
"	(1) L 202	9.12.-81	Helsingistä Hankoon

12. Väylätyöt

Va Lonna on suorittanut väylien hoitoon liittyviä töitä 261 päivänä vuonna 1981. Tänä aikana väylänhoitoaluksen pääasiallisena tehtävänä on ollut loistojen kaasuväylävarastojen täydentäminen ja erilaiset merenkulun turvalaitteiden rakennustyöt.

Va Lonna on kuitenkin määrätty luotsipiirin ulkopuolisiin tehtäviin hyvin usein kuten

- 15.1. - 11.2.1981 öljyntorjuntatehtäviin ms Algolin karilleajon yhteydessä Turun luotsipiirin alueelle
- 1.1. - 14.1. ja 8.12. - 31.12. jäänmurtotehtäviin Saimaan luotsipiirin alueelle.

Alus on ollut telakoituna 28.4. - 8.5. ja 26.10. - 7.12.1981 1. 54 päivän ajan. Lisäksi väylänhoitoalus on avovesikautena toiminut erilaisissa koulutus- ja edustusajoissa, joihin käytetty aika on tietenkin vähennettävä varsinaisesta väylänhoitotyöstä.

13. Tietoja merenkulun turvalaitteiden ja
luotsiasemien uudisrakennus- ja korjaustöistä

Luotsipiirin alueella on suoritettu linjataulujen korjaus- ja uusimistöitä. Muutamia uusia jääpoijuja on samoin asetettu piirin alueelle sekä eräisiin jääpoijuihin on asetettu jälkeinpäin valolaitteet. Helsingin luotsiasemalle on saatu käyttöön uusi tutka, joka merkittävällä tavalla parantaa ja laajentaa tutkan käyttömahdollisuuksia.

Hangon luotsiasemalla on suoritettu korjaus ja kunnostustöinä mm. ulkopuolisen rappauksen paikkausta ja ikkunoiden tiivistystä.

Helsingin luotsiasemalla Harmajalla parannettiin veden saantia asettamalla sähkölämmitys vesijohtoputkeen jäätymisen ehkäisemiseksi.

14. Tietoja merkinantoasemien toiminnasta v. 1981

A. Radiomajakat

Helsingin, Harmajan, Porkkalan ja Gustavsvärnin radiomajakat ovat toimineet pieniä häiriöitä lukuunottamatta hyvin.

B. Sumumerkinantoasemat

Helsingin, Harmajan ja Porkkalan nautofonit ovat toimineet hyvin.

C. Myrskyvaroitusasemat

Ei ole

D. Racon majakat

Luotsipiirin alueella on kymmenen (10) majakkaa, jotka ovat pieniä häiriöitä lukuunottamatta toimineet hyvin.

15. Selostus väylien jääolosuhteista, viitoituksesta
ja merenkulun alkamisesta ja päättymisestä v. 1981

Asemapaikka	Väylät		Viitoitus		Laivaliikenne	
	Avautui	Sulkeutui	Alkoi	Päättyi	Alkoi	Päättyi
Helsinki	1.1.-31.12.	-	8.5.	20.5.	1.1.	31.12
Porkkala	1.1.-31.12.	-	10.5.	20.5.	1.1.	31.12
Hanko	1.1.-31.12.	-	28.4.	21.5.	1.1.	31.12

16. Luotsaukset, luotsausmatkat ja luotsien matka-
ja päivärahat v. 1981

Luotsiasema	Luotsseja	Luotsausten lukumäärä		Luotsausmatkan pituus		Luotsausmaksut	
		yht. kpl.	luotsia kohden	yht. mpk.	luotsia kohden	100 %	80 - 70 %
Helsinki	26	4761	183	47704	1834	2.294440,00	
Porkkala	14	1181	84	22728	1623	786480,50	
Hanko	16	1895	111	32157	1891	995905,00	
Yhteensä	57	7837	-	102589	-	4.076825,50	

17. Helsingin luotsipiirin alueella
 tapahtuneet merivauriot v. 1981

Onnettomuuden		Aluksen				
Aika	Paikka	Laatu ja nimi	Kansallisuus	Kotip.	Lähtöpaikka	Määräpaikka
13.1.	Helsinki	ms Tiger Bay	Kreikka	Pireus	Ilichevsk	Helsinki
21.3.	Hanko	ms Trans Sea	Norja	Bergen	Hamina	Hanko
12.5.	Taalintehdas	ms Engel Klein	Hollanti	Delfzyl	Antwerpen	Taalintehdas
3.10.	Oxhornsgrund	ms Baltiyskiy-52	Neuvostoliitto	Kalinin-grad	Tallin	Kantvik
3.11.	Koverhar	ms Finnoceanis	Suomi	Helsinki		Koverhar
18.11.	Hanko	ms Transgermania	Saksan Liittotas.	Lübeck	Lübeck	Hanko
30.11.	Koverhar	ms Pirkkola	Suomi	Helsinki	Koverhar	Ventspils
16.12.	Kallvik	ms Unden	Suomi	Porvoo	Kallvik	Ruotsi

17. Helsingin luotsipiirin alueella tapahtuneet
merivauriot v. 1981

Aluksen lasti	Onnettomuuden		Ei vaurioita	Vähäiset vauriot	Melkoiset vauriot	Alus hyllyksi	Ihmisheng. menet.	Oliko luotsi
	Laatu	Syy						
Painolastis- sa	Pohjakoske- tus	Kova tuuli		1				1
Kappaleta- varaa	Törmäys toi- seen alukseen	Vahva jääkenttä		1				1
Hiekka	Pohjakosketus	Huolimattomuus		1				1
Kivihiili	Pohjakosketus	Huolimattomuus		1				1
-	Törmäys lai- turiin	Hinaajien huolimattomuus		1				1
-	Törmäys lai- turiin	Kova tuuli		1				1
Painolastis- sa	Pohjakoske- tus	Konevika		1				1
Painolastis- sa	Pohjakoske- tus	Komentosillan alimiehitys		1				1

18. Uudelleen asetetut ja korjatut viitat

Luotsipiirin alueella jouduttiin kokonaan uusimaan 32 viittaa sekä korjaamaan 65 viittaa, arvioidut kustannukset 15.000,- markkaa.

19. Viitat ja merimerkit sekä niiden
kustannukset v. 1981

Luotsiasema	Viittoja yht.	Merimerkkejä yht.	Kustannukset	
Helsinki	332	240	62920,-	
Porkkala	348	150	54780,-	
Hanko	364	300	70042,-	
	1044	690	187.742,-	

20.A Luotsi- ja majakka-asemien valaistus-, lämmitys- ja käyttökustannukset sekä vuokrat.

v. 1981

Luotsiasema	Lämmitys	Valaisu	Vuokra	Käyttö	Yhteensä
Helsingin luotsiasema	-	198,-	16800,-	yhd.Harmajan kust.	16998,-
Porkkalan "	16186,50	24402,50	-	19950,75	60539,75
Hangon "	27943,65	8989,25	-	5994,90	42927,80
Harmajan radiomajakka	14133,90	22316,75	-	17038,15	53488,80
Koverharin lvp.	-	-	-	-	-
Barösundin lvp.	-	-	-	-	-
Luotsipiirikonttori	-	-	-	9835,95	9835,95
	58264,05	55906,50	16800,-	52819,75	~~183790,30~~
Yhteensä					183790,30

20.B Rakennusten ja satamalaitteiden korjaus- ja kunnossapitokustannukset.

v. 1981

Luotsi- ja majakka-asemat	Harmajan radiomajakka	Porkkalan luotsiasema	Hangon luotsiasema	Luotsipiiri- konttori		Kustannukset Yhteensä
Kaluston ja tarvikkeiden hankinta	-	-	-	-		-
Laitteiden korjaus ja huolto	4807,15	11825,10	6908,80	981,40		24522,45
Kuljetuskustannukset	-	-	-	-		-

Yhteensä 24522,45

20.C Johtoloistojen ja valopoijujen rakentamis-
ja kunnossapitokustannukset, v. 1981

Kustannusten syy	Kustannus
Poijujen korjaus	7669,48
Muut	1762,60
Sähkö	77288,30
Ak-täyttö	216211,90
Yhteensä	302932,28

20.D Radiomajakoiden käyttö- ja kunnossapitokustannukset.

[illegible]

21. Luotsipiirikonttorin sekä luotsi- ja
majakka-asemien puhelinkustannukset

v. 1981

Luotsi- tai majakka-asema	Vuosi- ja liittymis- maksut sekä virkapu- helumaksut yhteensä
Luotsipiirikonttori	3949,-
Helsingin luotsiasema	1163,-
Porkkalan luotsiasema	9649,50
Hangon luotsiasema	7692,09
Harmajan radiomajakka	12576,-
	35029,59

22. Keskeneräiset asiat vuoden 1981 lopussa

Asian laatu tai vaihe	Keskeneräisyyden syy:
ms Baltiyskiy 52 pohja- kosketus	Tutkittavana

23.. Kirjeenvaihto
v. 1981

Lähetetyt tai vastaanotetut kirjelmät	Saapuneita			Lähetettyjä		
	Suom.	Ruots.	Yht.	Suom.	Ruots.	Yht.
Merenkulkuhallitus	446	4	450	180	3	191
Luotsiasemat	521	10	531	135	5	140
Muut henkilöt	338	6	344	68	2	70
Yhteensä	1305	20	1325	391	10	401

24. Loppulausunto

Vuosi 1981 on ollut Helsingin luotsipiirissä tavanomainen, mutta tulevaisuutta ajatellen olisi vakavasti harkittava luotsipiirin toimintaedellytysten parantamista.

Nykyisellä henkilöstömäärällä ei ole mahdollisuuksia tehtävien edes välttävään hoitamiseen. Konetarkastajan ja majakkateknikon puute tunnetaan käytännössä pahimpana.

Samoin toimistohenkilökunnalla on ollut vaikeuksia selvitä yhä kasvavista velvoitteistaan. Helsingin luotsipiirissä on kyetty ainoastaan päivittäisten rutiiniasioiden hoitamiseen, joten suunnittelutyölle ei ole jäänyt aikaa.

Helsingin luotsipiirikonttorissa helmikuun 18 päivänä 1982.

vt. luotsipiiripäällikkö

Tapio Rauman